

V Qurultay diaspor hərəkətini yeni hədəflərə yönəldəcək

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin beynəlxalq aləmdə daha geniş tanındılmasında, ölkəmizin dünya siyasətində çəkisinin artırılmasında, əsasən, qonşu dövlətlərdəki tarixi vətənlərində yaşayan və sorağı dünyanın əksər ölkələrindən gələn, sayı 40 milyonu ötən dünya azərbaycanlılarının rolu və xidməti ildən-ilə yüksəlir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin dövlətçilik ideologiyası səviyyəsinə qaldırdığı azərbaycançılıq prinsipləri əsasında çevik və güclü milli diaspor yaradılmasında dünya azərbaycanlılarının bu vaxtadək keçirilmiş 4 qurultayı önəmli rol oynamışdır. Son hazırlıq işləri başa çatdırılmış V qurultay ölkəmizin mədəniyyət paytaxtı Şuşada keçiriləcək.

Dünyada yaşayan soydaşlarımızın ən ümumi və ən böyük məclisi sayılan bu qurultayda 65 ölkədən 400 nəfərə yaxın diaspor nümayəndəsi iştirak edəcək. Qurultayın rəsmi açılış mərasimindən sonra Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin fəaliyyətinə dair hesabat dinlənəcək, “Postmüharibə dövründə Azərbaycan diasporunun qarşısında duran vəzifələr”, “Qarabağın bərpası və yenidən qurulmasına Azərbaycan diasporunun töhfələri” mövzularında müzakirələr keçiriləcək. Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayı son illər yüksək təşkilatlanma və birlik nümayiş etdirən, beynəlxalq ictimaiyyətin Azərbaycan həqiqətləri ilə bağlı məlumatlandırılmasında xüsusi rol oynayan milli diaspor hərəkətinin Qarabağın azad edilməsindən sonra ilk irimiqyaslı görüşü olacaq.

Xatırladaq ki, Dünya Azərbaycanlılarının ilk Qurultayı Azərbaycan Respublikası Prezidenti Heydər Əliyevin sərəncamı və iştirakı ilə 2001-ci il noyabrın 9–10-da, II, III və IV qurultaylar isə Prezident İlham Əliyevin sərəncamı və iştirakı ilə müvafiq olaraq 2006-cı il martın 16-da, 2011-ci il iyulun 5–6-da və 2016-cı il iyunun 3–4-də Bakı şəhərində keçirilmişdir. Qurultaydan qurultaya genişlənən və güclənən diaspor hərəkətimiz IV Qurultayda 49 ölkədən 500-dən çox diaspor nümayəndəsi və qonaqla təmsil olunmuşdur. Qonaqların içərisində xarici ölkələrin Azərbaycana dost münasibəti ilə tanınan nüfuzlu siyasətçiləri, ictimai xadimləri, elm adamları və bir neçə ölkənin yüksək vəzifəli şəxsləri, parlament üzvləri də olmuşdur.

Milli dövlətçilik ideologiyamız olan azərbaycançılıq məfkurəsini tarixi-kulturoloji baxımdan geniş araşdırmış və dünya azərbaycanlıları hərəkəti barədə qiymətli mülahizələr söyləmiş dilçi akademik, Milli Məclisin deputatı, Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin direktoru Nizami Cəfərov dünyada yaşayan soydaşlarımızın birliyinin və həmrəyliyinin daha da möhkəmləndirilməsində Dünya Azərbaycanlılarının qurultaylarının önəmini belə açıqladı:

–Ulu öndər Heydər Əliyevin dövlətçilik ideologiyası səviyyəsinə qaldırdığı və Prezident İlham Əliyevin daim rəhbər tutduğu azərbaycançılıq məfkurəsi artıq dünyada yaşayan hər bir soydaşımızın qəlbinə hakim kəsilərək, onları ciddi ümummilli hədəflərə yönəldir. Azərbaycançılıq xalqımızın, əvvəla, dərin etnoqrafik kökləri olan, ikincisi, son əsryarımda formalaşan və formulə olunan, nəhayət, kifayət qədər mürəkkəb və zəngin bir təkamül keçən milli ideologiyasıdır. Bu ideologiya türkçülük, islamçılıq və müasirlik kimi üç üzvi tərkib hissədən ibarətdir.

Azərbaycançılıq ideologiyasının tərkib hissələri olan türkçülük, müsəlmançılıq və müasirliyin üzvi vəhdətdə, heç birinə digərindən daha böyük üstünlük vermədən, bir bütöv halında qəbul edilmək, xalqın milli mənafehləri naminə həyata keçirilməsi müstəqillik epoxasının ən önəmli tarixi gerçəkliyidir. Ümummili lider Heydər Əliyev respublikamıza birinci rəhbərliyi və sovet dövlətinin ali rəhbərlərindən biri olduğu dövrdə mümkün olan bütün vasitələrlə azərbaycançılığın əsaslarını dirçəltmiş və möhkəmləndirmişdir. Müstəqilliyimizin başlanğıcında isə ulu öndər bu məfkurəni dövlət ideologiyası olaraq bərqərar etmişdir.

Son iki onillikdə böyük rəhbərin bu tarixi xidmətlərinin həm ölkə, həm də dünya miqyasında yüksək qiymətləndirilməsi, geniş təhlil və təbliğ olunması azərbaycançılıq ideologiyasının, milli ideallarımızın təntənəsi deməkdir. Heç də təsadüfi deyil ki, bugünkü siyasi leksikonda “heydər əliyevçilik” anlayışı azərbaycançılıq məfkurəsinin yeni tarixi şəraitdəki məzmununu və mahiyyətini ifadə edir.

İstər sovet dövrünün məlum və ağır şərtləri daxilində, istərsə də müstəqillik dövrünün ondan da mürəkkəb və ziddiyyətli illərində ümummilli lider Azərbaycanı – Azərbaycan və Azərbaycan xalqını – Azərbaycan xalqı edəcək bütün milli-mənəvi enerji mənbələrinin tam gücü ilə işləməsi üçün zəruri tədbirləri görməklə azərbaycançılıq ideologiyasını legitimləşdirə, reallaşıdır, beləliklə də, bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin cəsarətlə və qürurla “bizim siyasətimiz – bizim işimizdir” deməsinə əsas verə bildi.

Əsasını ümummilli lider Heydər Əliyevin qoyduğu dünyada yaşayan azərbaycanlıların həmrəyliyi ideyasını müasir mərhələdə Azərbaycan dövləti uğurla gerçəkləşdirir. Ulu öndərin ideya və əməllərinin ən layiqli varisi Prezident İlham Əliyevin bu xətti davam etdirməsi heç bir alternativ qəbul etməyən zərurət olub, azərbaycançılıq ideologiyasını zənginləşdirən, ona güclü enerji verən, məzmununu bütövləşdirən konseptual siyasətdir. Hər şeydən əvvəl, ona görə ki, dünyanın harasında məskunlaşmasından asılı

olmayaraq, kiçik istisnaları nəzərə almasaq, azərbaycanlılar eyni etnik mənşəyə, dinə mənsub olub ortaq mental xüsusiyyətlərin, adət-ənənələrin daşıyıcısıdır. Üstəlik, onların eyni bir dili mövcuddur.

Dünya azərbaycanlıları hərəkətinin formalaşmasında və konkret hədəflərə yönləndirilməsində ilk qurultayı ümummilli lider Heydər Əliyevin, sonrakı 3 qurultayı isə Prezident İlham Əliyevin təşkilatçılığı, iştirakı və konseptual çıxışları ilə tarixə düşmüş ali məclislər proqram xarakteri ilə seçilmiş, dünyada milli həmrəyliyin yüksəlməsi yönündə böyük təsir dalğası yaratmışdır. V qurultayın Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı, eyni zamanda, gələn il Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı olacaq Şuşada keçirilməsi xüsusi bir hadisə kimi ümumazərbaycan birliyindən ümumtürk birliyinə təntənəli bir keçid yaradaçaq.

Əlbəttə, qloballaşan müasir dünyada azərbaycanlıların siyasi-inzibati sərhədləri aşaraq bir-birlərilə sıx ünsiyyətə girmələri, ümummilli maraqlarını humanizm, insan hüquqları çərçivəsində təmin etmələri yalnız milli yox, həm də ümumbəşəri bir ehtiyacdır ki, əlahiddə hadisə olmayıb bütün millətə xasdır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin və dövlət başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan xalqının dünya miqyasında milli-mənəvi, mədəni bütövlüyünün möhkəmlənməsi üçün müstəqillik illərində məqsədyönlü, inadlı, ardıcıl mübarizə aparılmışdır ki, bunun müsbət nəticələrini görmək mümkün deyil.

Tarixi tale elə gətirmişdir ki, azərbaycanlıların və ya Azərbaycan türklərinin bu gün yalnız beşdən-biri müstəqil Azərbaycan Respublikasının vətəndaşıdır. Təxmini hesablamalara görə, dünya azərbaycanlılarının beşdən-dördü öz tarixi Vətəninə min illərlə necə məskun olmuşdursa, bu gün də elə yaşayır. Azərbaycan xalqının və insanının dünyanın inkişaf etmiş xalqları ilə münqayisədə ikinci, hətta üçüncü dərəcəli olması təsəvvürlərinin sürətlə aradan qaldırılması baxımından görülən işlər və onun uğurlu nəticələri də olduqca sevindiricidir. Nəzərə almalıyıq ki, azərbaycanlılarda on illər (hətta əsrlər) belə bir yanlışlıq olmuşdur. Ziyalıların bir qisminin ana dillərindən və prinsip etibarilə mənsub olduqları xalqdan imtina edib müxtəlif əcnəbi dillərdə danışmaq yazmaları, özlərinə əcnəbi soyad formaları qəbul etmələri və s. həmin “gerilik” kompleksinin təzahürləri idi ki, milli tarixin son mərhələsinə qədər bu və ya digər dərəcədə davam edirdi.

Azərbaycançılıq anlayışının bütün dünyada yüksəldilməsi nəticəsində bu gün heç bir azərbaycanlı özünü bir rusdan, bir almandan, bir fransızdan, nə də bir ingilisdən aşağı hesab etmir. Milli qürur yalnız sözdə deyil, həm də işdə, əməldədir. Ölkədə abadlaşan, yeni rəmzlərini yaradan şəhərlər (xüsusilə Bakı), kəndlər, çəkilən yollar, yaradılan təhsil müəssisələri, tətbiq edilən müasir idarəçilik texnologiyaları, dünya standartları ilə müqayisə olunan müxtəlif təsisatlar, idmanda, mədəniyyətdə indiyə qədər bu miqyasda görünməmiş beynəlxalq uğurlar Azərbaycan insanını mənən, ruhən yüksəldən, belə demək mümkündürsə, onun mənəvi saflaşmasını təmin edən hadisələrdir.

Bugünkü Azərbaycan gerçəkliyinin bütün dünyada diqqətçəkən bir cəhəti də müxtəlif mədəniyyətlərə, dünyagörüşlərinə təmkinli dialoq əsasında hörmətlə yanaşılması, qloballaşan dünyanın çağırışlarına həssas, anamlı münasibət, multikulturalizm hesab oluna bilər.

Bütün bu deyilənlər yalnız bugünlə məhdudlaşmayıb Azərbaycan insanının gələcək taleyini, xarakterini də müəyyən edir. Bu taleyüklü işlər, əməllər Azərbaycan xalqının yeni tipli, modern düşüncəli lideri Prezident İlham Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Dünya azərbaycanlılarının birliyi və həmrəyliyi ideyası, ulu öndər Heydər Əliyevin dediyi kimi, soydaşlarımızı vahid bir hədəfə – milli həmrəyliyə səfərbər edən qururverici bir duyğu-hədəfəncədir. V qurultayın müəyyən edəcəyi hədəflər baxımından milli dövlətçilik məfkurəmiz olan azərbaycançılığa daha uca mövqe, xalqımıza möhkəm birlik, sarsılmaz həmrəylik arzu edirik!

**Çapa hazırladı:
Tahir AYDINOĞLU,
“Xalq qəzeti”**